ÜNNEPI BESZÉD KOSZORÚZÁSRA A POLGÁRI VÉDELEM NEMZETKÖZI VILÁGNAPJÁN

2020. március 3.

Tisztelt BM OKF Főigazgató Urat képviselő Ezredes Úr! Elnök Úr!

Tisztelt Tábornok, Főtiszt, Tiszt Urak és Hölgyek! Társadalmi szervezetek vezetői és tagjai!

Kedves Emlékezők! Hölgyeim és Uraim!

Tisztelettel köszöntöm Önöket a Magyar Polgári Védelmi Szövetség által a Polgári Védelem Nemzetközi Világnapja alkalmából szervezett emlékező koszorúzási ünnepségén.

Köszönöm, hogy elfogadták a Magyar Polgári Védelmi Szövetség elnökének meghívását, vagy hitük szerint jelentek meg itt, a Budai Várban, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum udvarán a Légoltalmi és Polgári Védelmi Hősök Emléktáblája előtt.

E tekintélyt és tiszteletet parancsoló helyen, a mai napon az ünnep alkalmából a légoltalom hősi halottaira emlékezünk, azokra, akik a háború éveiben a bombázások alatt, az azt követő romeltakarításban, aknamentesítésben vesztették életüket a lakosság oltalmazásában.

E hősök a legdrágábbat, az életüket áldozták a lakosság védelméért, azok közül kerültek ki, akik szolgálatot teljesítettek a hatósági légoltalomba beosztott állampolgárként, sokan a Légoltalmi Liga önkénteseként, de sokan rendőrként, tűzoltóként, katonaként, mentősként, orvosként, ápolóként.

A II. világháború poklában a légoltalom szervezett munkájának köszönhetően több tízezer ember életét mentették meg, nagyságrenddel kisebbek lettek a veszteségek városainkban, főleg Budapesten, mint Európa más országaiban.

Úgy gondolom, itt a Budai Várban egy történelmi, egyben méltóságteljes helyen emlékezünk meg a légoltalom hőseiről. A Múzeum kapuja előtt áll a Mária Magdolna Torony, mellőle a háború borzalmával elpusztított majd 800 éves templom helyének a döbbenetes mementójával.

Mit is jelent az szó, hogy hős valaki? A hős a lexikon szerint olyan férfi vagy nő, aki rendkívüli, önfeláldozó tettet hajt végre, netalán híres személyiség. Olyan

valaki, akit az átlagosnál lényegesen kiválóbb jelleme vagy rendkívüli tulajdonságai, adottságai képessé teszik arra, hogy azokat a különleges tetteket véghez vigye.

Azok az emberek, akik egyenruhásan vagy civilként feláldozták életüket a hazájukért, a lakosságért, embertársaikért, ők igazi hősök. Biztos, hogy bátrak voltak, szolgálatukban, munkájukban mindvégig ott volt a hazaszeretet, az önfeláldozás, így válhattak neves és névtelen hősökké.

Megtisztelő számunkra, hogy e történelmi emlékhelyen a hazát kiemelkedő tetteikkel, életük feláldozásával is szolgáló katonák márványlapjai mellett nyert elhelyezést a Légoltalom és a Polgári Védelem Hőseinek Emléktáblája.

A mai napon e táblánál azon egyszerű állampolgárok előtt is fejet hajtunk, akik a gondos légoltalmi felkészülés és az önfeláldozó mentés ellenére mégis életüket vesztették a háború vérzivatarában.

Ma a Polgári Védelem Világnapját ünnepeljük, egy világszerte ismert intézményét, egy humanitárius eszméét, amelynek létrejötte szükséges volt, megalakulásakor az emberek életének védelmét tűzte zászlajára, modern értelmezése a Genfi Egyezményeken alapul, mely napjainkban is folyamatosan fejlődik, alkalmazkodik a kor kihívásaihoz.

A Légoltalom megalakulásától napjainkig jelentős változáson ment keresztül, úgy megnevezésében, mint szervezetében és feladatrendszerében. A kezdetekben a légoltalom az akkori háborús viszonyoknak megfelelően oltalmazta a lakosságot. A világháború után a hidegháború kezdetén a légoltalom elsődleges feladata a nukleáris fegyverek elleni védekezés lett, a lakosság felkészítése egy esetleges atomcsapás következményeire.

Később a polgári védelem létszáma és szaktudása alapján, katonai alakulataival bevonásra került a természeti katasztrófák elleni védekezésbe, azok bekövetkezése esetén a lakosság *mentésébe*, a helyreállítási feladatok végrehajtásába.

A mai nevén polgári védelemként fél évszázada hívjuk az emberi élet, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében végzett munkát.

Elmondhatjuk, hogy a polgári védelem az ez évben megalapításának 20. éves évfordulóját, jubileumát ünneplő hivatásos katasztrófavédelmi rendszernek vált meghatározó részévé.

A Polgári védelem hívatásos szervezete a PVOP az ezredfordulón 2000-ben a Tűzoltóság Országos Parancsnokságával együtt integrálásra került a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságba, alkotja annak egységét a napjainkban a tűzoltósági és iparbiztonsági szakterületekkel.

Az elmúlt években a világ történéseire gyorsan reagáló polgári védelmi rendszer jött létre a világban, így hazánkban is. A legnagyobb nemzetközi szervezetek is mind foglalkoznak a polgári védelemmel, Polgári Védelmi Mechanizmusa lett az Európai Uniónak, polgári veszélyhelyzeti tervezése a NATO-nak, INSARAG kutatási-mentési irányelvei az ENSZ-nek.

Ma a polgári védelem olyan össztársadalmi feladat, eszköz és intézkedési rendszer, amelynek célja a katasztrófa és a fegyveres összeütközés esetén a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint a lakosság felkészítése azok hatásainak leküzdése és a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében. Tehát a jogszabályi értelmezés szerint az életről, a halálról, ez utóbbi elkerüléséről, az életben maradás elérésének lehetőségeiről szól.

Mennyire lehet önálló a katasztrófavédelem polgári védelmi munkája? A polgári védelem a katasztrófák elleni védekezés irányítása államigazgatási rendjének megfelelően együttműködik az állami szervekkel, az önkormányzatokkal, a társadalmi és karitatív szervezetekkel, más együttműködőkkel, része a megújított védelmi igazgatás rendszerének.

A polgári védelem feladatainak ellátásáért a hivatásos szervek mellett felelősséget viselnek a védelmi igazgatás szintjei, a Kormánytól kezdve a fővárosi, megyei és helyi védelmi bizottságokon át a polgármesterekig bezárólag.

Ma szerencsére a fegyverek helyett a természeti, és sokszor a civilizációs katasztrófák okozta veszélyhelyzetek kezelésére kell készülni a polgári védelem katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatainak ellátása során. Megmaradt azonban az a feladat is, hogy egy esetleges fegyveres összeütközés esetén

továbbra is felkészültnek kell lenni a lakosság oltalmazására, mely feladatokat a Honvédelmi törvény tartalmazza.

A polgári védelem jelenlegi feladatai a megelőzéstől a védekezésen át a helyreállítás-újjáépítésig terjednek. Talán a munkafolyamatok e hármas egységét jelzi a polgári védelem nemzetközi jele, logója, a narancssárga háttérben nyugvó kék háromszög,

Az elmúlt években tudatos hangsúlyeltolódás ment végbe a katasztrófavédelem rendszerén belül. Ma fő cél a megelőzés, a felkészülés, a kockázatok azonosítása, a kockázatkezelési eljárások kidolgozása. Nem kevésbé fontos az elégséges védelem érdekében a települések katasztrófavédelmi besorolása, a veszélyelhárítási tervrendszerek napra készen tartása.

Minden településen átfogó megközelítéssel felmérték a veszélyeztetettséget, de leginkább mégis az árvizek és belvizek elleni védekezésben, a rendkívüli időjárási helyzetek következményi felszámolásában kell majd részt venni.

Emlékünkben élnek a nagy dunai, tiszai árvizek elleni védekezésekben való részvételeink, a kolontári vörösiszap katasztrófa kegyetlen pusztítása során az ottani a mentésnél, mentesítésnél, a helyreállítás-újjáépítésnél elvégzett óriási erőfeszítések is.

Hazánkat az elmúlt évben a szélsőséges természeti katasztrófák elkerülték, nem volt szükség a 2013 évihez hasonló nagy összefogásra, de ez nem hatalmaz fel senkit arra, hogy környezetünk kockázatait ne vizsgáljuk meg újra és újra. A katasztrófák nem állnak meg a határoknál, igaz távol tőlünk, de tanulságokkal szolgáltak a brazil, a szibériai, az ausztrál erdőtüzek, máshol a vízhiány, az Európai ciklonok, ám mégis közelről érint bennünket a kíméletlen nyári meleg, a küszöbön álló klímaváltozás.

A katasztrófavédelem hivatásos szerveiben pv-s beosztásban szolgálatot teljesítők, a településeken az állampolgárok polgári védelmi kötelezettsége alapján megalakított köteles polgári védelmi szervezetek mellett - felismerve az önkéntesség iránti társadalmi igényt - önkéntes polgári védelmi szervezetek működnek. Olyan önkéntes mentőszervezetek, mint a HUNOR, a HUSZÁR, a 20 db megyei és a 179 db járási mentőcsapat, akik a tűzoltóságokkal közösen, de sokszor önállóan vesznek részt a beavatkozásokban, mentenek életet és anyagi javakat, létszámuk ma már eléri a 20.000 főt.

Hölgyeim és Uraim!

A polgári védelmi feladatrendszer sikeréhez, az állampolgárok életének, vagyonának védelméhez hozzá kíván járulni ünnepségünk szervezője a *Magyar Polgári Védelmi Szövetség*, amely szervező munkájával elősegíti, hogy a társadalmi szervezetek bizonyos feladatokat átvegyenek az államtól, és azokat állami iránymutatás alapján végezzék.

A Szövetség részt vesz a lakosság, kiemelten az ifjúság felkészítésében, a BM OKF-el együttműködésben megrendezi Országos Ifjúsági Katasztrófavédelmi Versenyt. Tudatosítja annak fontosságát, hogy az állampolgárok ismerjék a helyi veszélyeket, vállaljanak felelősséget otthonuk, lakó-közösségük védelme érdekében, erősítve az emberek és települések önvédelmi képességét.

A magyar katasztrófavédelem, benne a polgári védelem a közbiztonság letéteményese. Eredményes működésük a hivatásos katasztrófavédelmi és az állami szervek, a Magyar Honvédség, a Rendőrség, a tűzoltóságok,az OMSZ, az ágazati kárelhárítók, az önkormányzatok és önkéntes és karitatív szervezetek, valamint a valós veszélyekre felkészített lakosság szoros együttműködésében valósítható meg.

Tisztelt Emlékezők!

A polgári védelem nagy munkájában sohasem maradtunk magunkra, ehhez csapatmunka kellett mindig.

Önökkel együtt ebben még erősebbek lettünk, épp ezért mindenkit köszönet illet, aki közösséget vállal az emberi élet és az anyagi javak védelme érdekében.

Kívánom, hogy dicső elődeink példamutatása adjon erőt a polgári védelmi feladatok maradéktalan teljesítéséhez, együttműködő segítéséhez.

Javaslom, a továbbiakban kegyelet jegyében helyezzük el koszorúinkat, a megemlékezés virágait! Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Budapest, 2020. március 3.

Dr. Muhoray Árpád ny. pv. vezérőrnagy
az MPVSZ szakmai alelnöke